

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

období: 1.4.2008 - 30.4.2008

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již třináct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 222 098 208

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Politických vězňů 10
110 00 P r a h a 1
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 222 192 101
Fax: +420 222 192 192

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2008

OBSAH

1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	5
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	5
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	6
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	6
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	9
2.2.1. <i>Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	9
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	11
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	13
2.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení</i>	13
2.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	13
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	15
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	16
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	16
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	17
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	17
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT	19
3.2.1. <i>Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	19
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	21
3.2.3. <i>Vliv redaktora</i>	22
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	23
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	23
3.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	24
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	24
4. METODIKA	25
4.1. ÚVODEM	25
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI	25
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	25
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	26
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	26
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	26
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	26
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	26
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	26
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	27

1. Klíčové výsledky analýzy

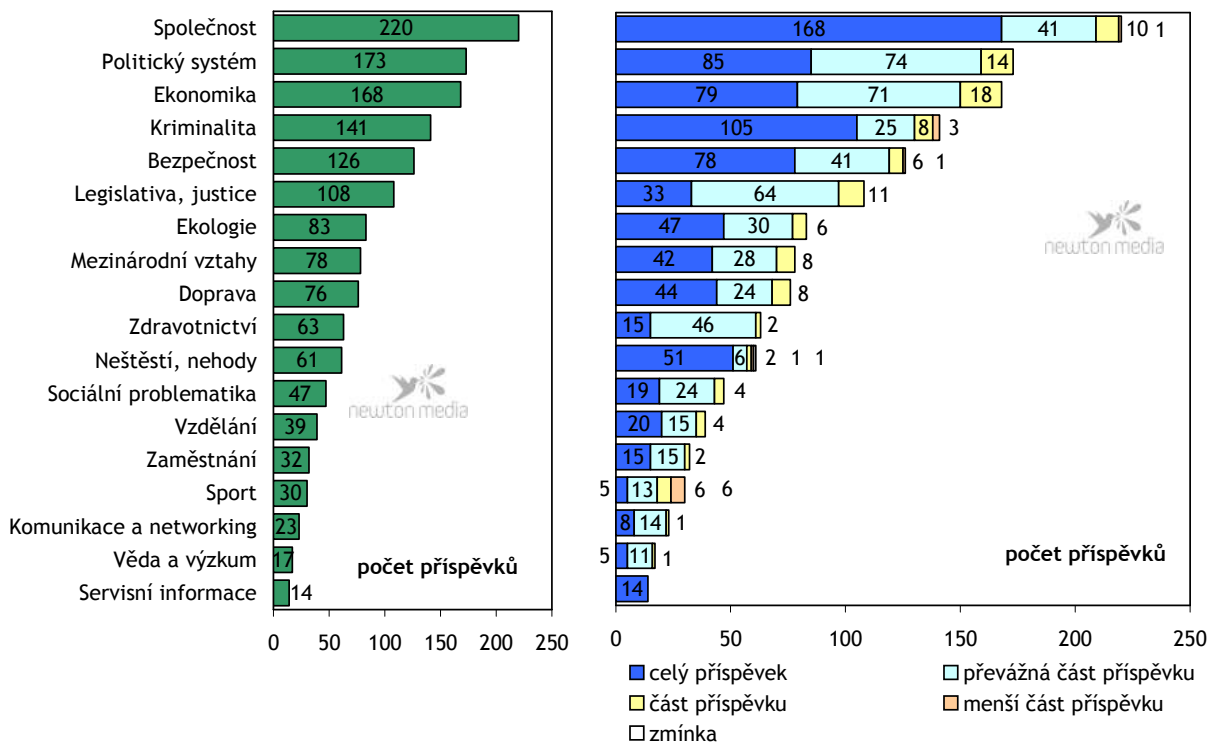
- Za jeden ze znaků vyváženosti vysílání bývá považována **tematická pestrost**. Vzhledem k množství nabízených témat i ke změnám, které od začátku roku nastaly v pořadí jednotlivých témat podle počtu příspěvků, lze konstatovat, že tuto podmínku Česká televize splňuje. Druhý měsíc za sebou se **zpravodajství ČT** nejvíce věnovalo tematickému okruhu **společnost**, kam se řadí například reportáže o kultuře, církvích či trávení volného času. Druhé místo v žebříčku témat náleželo **politickému systému**. Vzestup zaznamenala témata **ekonomika**, jež se poprvé probojovala mezi tři nejmedializovanější tematické okruhy, a **kriminalita**, která v pořadí témat postoupila z desáté pozice na čtvrtou. Ve sledovaných **publicistických** pořadech zůstala nejčastěji zmiňovaným tématem **ekonomika**, o což se tradičně zasloužil pořad POKR určený podnikatelům. Podobně jako ve zpravodajství náleželo druhé místo v pořadí témat **politickému systému**. Na třetím místě vystřídal téma **legislativa**, **justice** tematický okruh **mezinárodní vztahy**, který klesl z třetí příčky na šestou. K tématům ve zpravodajství a publicistice viz kap. [2.1.](#) a [3.1.](#)
- Míra medializace **politických stran** ve zpravodajství a publicistice ČT odpovídala jejich významu danému volebním výsledkem či vládní účastí. Zatímco pořadí stran podle počtu příspěvků ve zpravodajství se od začátku roku nezměnilo, v publicistických pořadech jisté posuny nastaly. V lednu a únoru měla nejvyšší zastoupení ČSSD, v březnu a dubnu se nejvíce příspěvků týkalo ODS. V dubnu 2008 si svá pořadí z předcházejícího měsíce prohodily KDU-ČSL a Strana zelených.
- Ve sledovaných **zpravodajských** relacích se vyskytovalo jen minimum pozitivních a negativních příspěvků o politických stranách či o jednotlivých politikách. Drtivá většina příspěvků pojednávala o politických subjektech v neutrálním duchu, část reportáží byla ambivalentního ladění. Hodnotově zabarvené příspěvky se častěji objevovaly v **publicistických** pořadech. Všechny negativní a většina ambivalentních příspěvků o politických stranách a jejich představitelích byly publikovány v pořadu **168 hodin**, který na události na domácí politické scéně pohlíží s jistou nadsázkou, což platí hlavně pro rubriku Malostranské korekce. Ve zmíněném pořadu byl nejčastěji zaznamenán vliv redaktora na celkové vyznění příspěvku vůči sledovaným osobám (viz níže). V diskusních pořadech Otázky Václava Moravce a Máte slovo nebyl odvysílán žádný negativní příspěvek, ambivalentní hodnocení některých politiků často vyplynula z formátů těchto pořadů, kdy se diskutující prou nad různými tématy či reagují na obvinění vznesená druhou stranou. K medializaci politických stran ve vysílání veřejnoprávní televize viz [2.2.1.](#) a [3.2.1.](#)
- Premiér Mirek Topolánek se stal nejčastěji zmiňovaným politikem ve zpravodajských i publicistických pořadech a zopakoval tak své umístění z března 2008. Zatímco na prvních třech místech žebříčku politiků ve **zpravodajství** nedošlo k žádným posunům, pořadí v publicistice se měnilo. Druhou pozici „přepustil“ Martin Bursík Jiřímu Paroubkovi, na třetím místě vystřídal Karla Schwarzenberga Václav Klaus. K zastoupení politiků ve vysílání ČT viz kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#)
- Nejmedializovanějším **ekonomickým** subjektem ve zpravodajství České televize se opět stal **ČEZ**, k němuž se tradičně vztahovalo největší množství ambivalentních příspěvků. **Negativně** byly v jednom případě hodnoceny společnosti Arcelor Mittal a ČSOB, naopak po jednom **pozitivním** hodnocení si připsaly firmy Škoda Auto a Kooperativa. Ve vybraných publicistických pořadech byly medializovány čtyři společnosti, z nichž třem se dostalo ambivalentního hodnocení. Všechny tři nejednoznačné příspěvky byly uveřejněny v rámci pořadu Reportéři ČT. K publicitě ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice ČT viz kap. [2.3.](#) a [3.3.](#)
- Pouze ve 14 příspěvcích (z celkových 1 153, tj. 1 %) byl pozorován **vliv vystupování redaktora** na celkové vyznění příspěvku vůči některému z politiků či ekonomických společností. Na negativní hodnocení politiků měli nejčastěji přímý vliv tvůrci publicistického pořadu 168 hodin. Zde je nutno připomenout, že v publicistice se na rozdíl od zpravodajství názor od redaktora očekává. Pořad 168 hodin navíc kritizuje jednotlivce napříč politickým spektrem. Moderátoři sledovaných diskusních pořadů (Václav Moravec a Michaela Jílková) hodnocení jednotlivých politiků neovlivnili. Ve zpravodajství byly zaznamenány tři případy, kdy se vystupování redaktora odrazilo v celkovém hodnotovém zabarvení reportáže vůči sledovaným subjektům. V případě ministrů Petra Nečase a Petra Gandaloviče se jednalo o ovlivnění pozitivním směrem. Naopak jeden příspěvek vyzněl pro Arcelor Mittal negativně i díky komentářům autorky reportáže. Pomineme-li pořad 168 hodin, zjistíme, že v průběhu roku 2008 se ovlivnění hodnocení konkrétních politiků a podniků redaktorem zatím

nikdy neopakovalo, tedy že v každém měsíci bylo ovlivněno hodnocení u jiných subjektů. K vlivu redaktora viz grafy [2.2.2.1.](#), [2.3.2.](#) a [3.2.3.](#)

- Stejně jako v předcházejících třech měsících ani tentokrát **analýza vyváženosti** nezjistila, že by některý z politických či ekonomických subjektů byl ve vysílání České televize jako celku upřednostňován. Veřejnoprávní televize v tomto ohledu souzněla s tou částí zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, z níž vyplývá, že zvýhodněna by neměla být žádná polická strana či názorová skupina, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě ([viz metodika](#)).

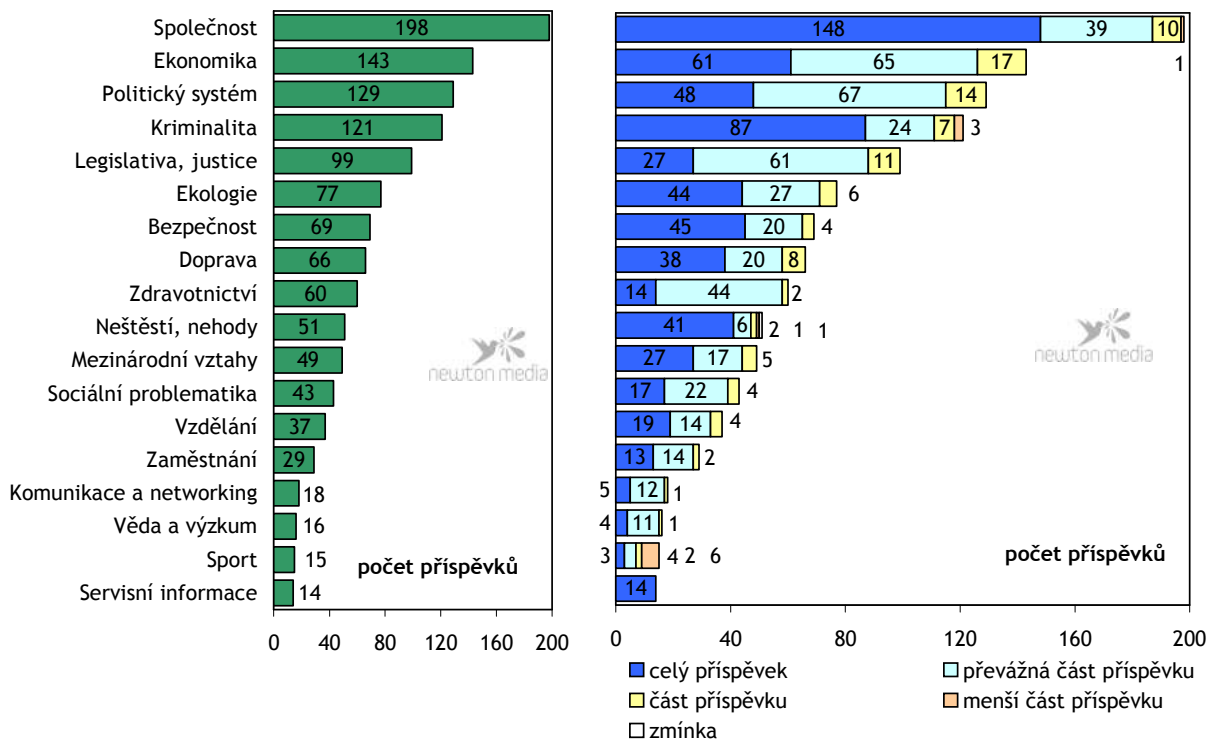
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

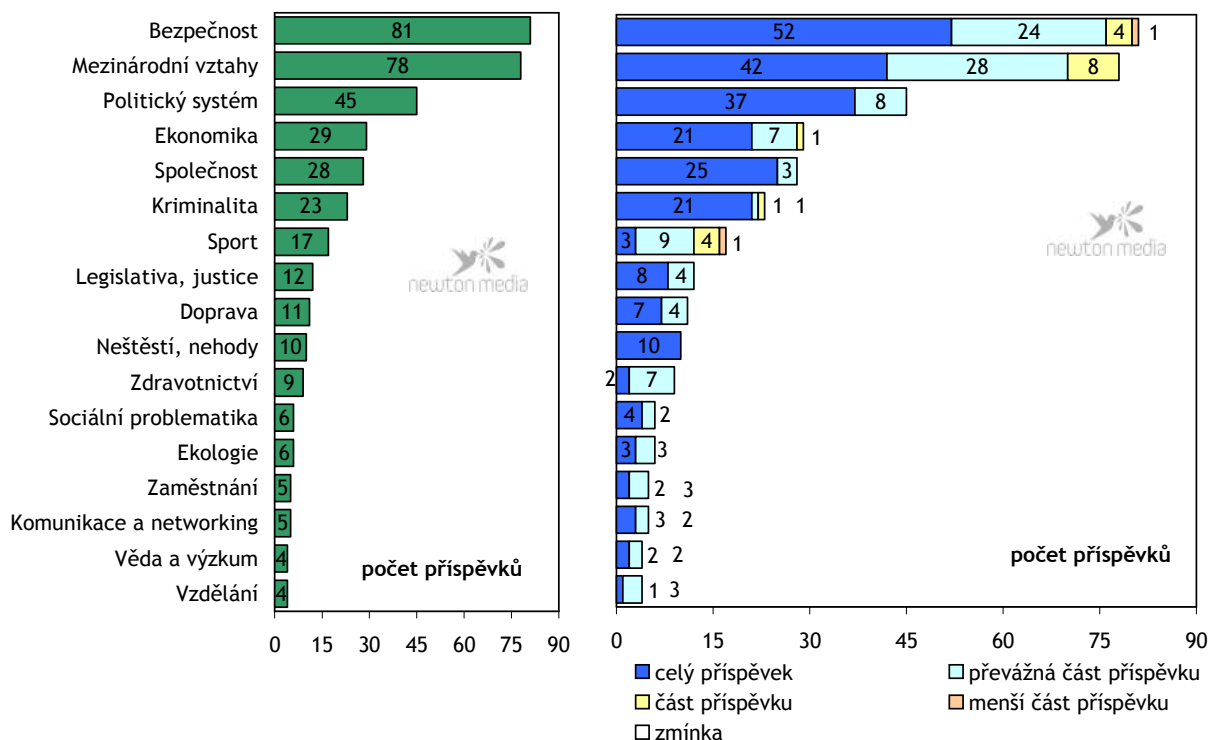

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

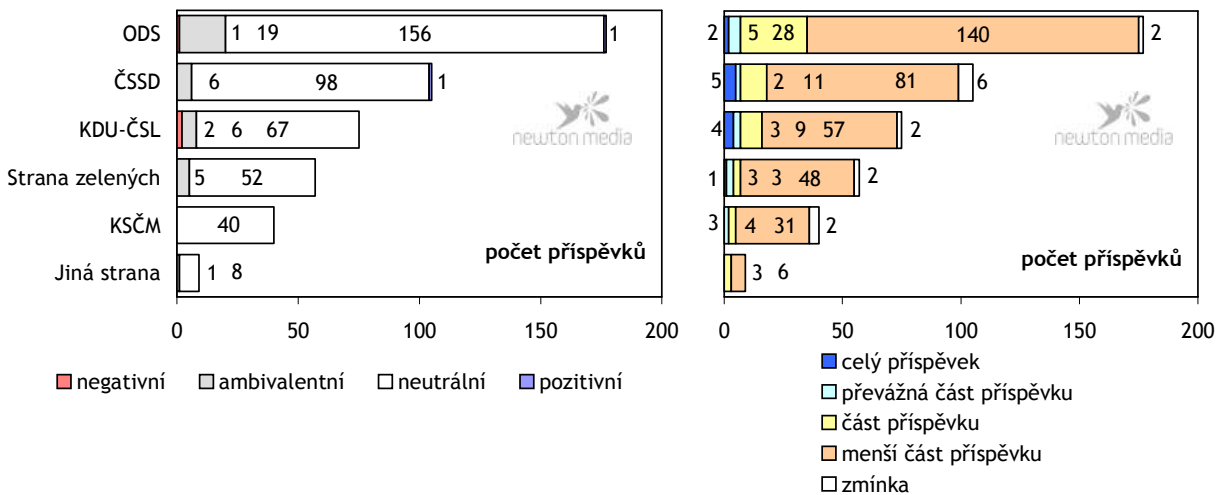
- Stejně jako v minulém měsíci i tentokrát se nejvíce příspěvků (220) vztahovalo k tematickému okruhu **společnost**, kam mimo jiné náleží informace o církvích, kulturních událostech, způsobech trávení volného času atd. Společenská témata byla opět zastoupena více v **domácím** zpravodajství. Z kulturního dění se Česká televize zaměřila například na nový český film Karamazovi, udělení hudebních cen Anděl za rok 2007 či operu o procesu s Miladou Horákovou, kterou nastudovalo Národní divadlo. Ze zpráv o církvích stojí za zmínku reportáže týkající se vlastnictví katedrály svatého Víta nebo návrhu vládního zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi. Z dalších společenských událostí se veřejnoprávní televize věnovala výstavě korunovačních klenotů, novému pavilonu s indickými krokodýli v pražské zoo, kauze výstavby nové budovy pro Národní knihovnu, nedožitým stým narozeninám lékaře a politika Františka Kriegela nebo volbě nejkrásnější romské dívky. Zpravodajství ze **zahraničí** se obšírně věnovalo návštěvě papeže Benedikta XVI. ve Spojených státech. Česká televize dále informovala například o 65. výročí povstání ve varšavském židovském ghettu či o policejní prohlídce v pobožce scientologické církve v Bruselu. Z námětů zbývajících reportáží zmíníme třeba vydražení aktu francouzské první dámy, sté výročí narození dirigenta Herberta von Karajana, případ náboženské sekty polygamistů v Texasu nebo úmrtí amerického herce Charltona Hestona.
- Oproti březnu se ve vysílání České televize zvýšil počet příspěvků (ze 150 na 173) vztažených k tematickému okruhu **politický systém**. Tento nárůst se projevil i v žebříčku témat, kde si politický systém polepsil ze třetí na druhou pozici. V rámci **domácího** zpravodajství ČT odvysílala reportáže o hlasování o nedůvěře vládě, návratu Jiřího Čunka do vládních funkcí, sjezdu KDU-ČSL v Pardubicích či o projednávání částí zdravotnické reformy jak uvnitř vládní koalice, tak před Ústavním soudem. Z dění v **regionální politice** se veřejnoprávní televize zajímala například o kauzu náměstka olomouckého hejtmána Ladislava Kavříka, jemuž soud zakázal vykonávat funkce v místní správě (např. ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 21.4.2008). Stranou zájmu ČT nezůstalo mimo jiné ani zavedení parkovacích zón v Českých Budějovicích nebo chystaná změna vzhledu centra Pece pod Sněžkou (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 26.4.2008). **Zahraniční** příspěvky zahrnuté do tematického okruhu politický systém se soustředily zejména na dění v Zimbabwe po prezidentských a parlamentních volbách, na situaci v Číně v souvislosti s blížícími se olympijskými hrami v Pekingu, na volby v Itálii a americké prezidentské primárky. Z dalších námětů zahraničních reportáží lze zmínit například rezignaci irského premiéra Bertieho Aherna na jeho funkci, proměnu Nepálu z království na republiku nebo úspěch bývalého římského biskupa Fernarda Luga v paraguayských prezidentských volbách (ČT 1, 19:00 Události 21.4.2008).
- **Ekonomika** (168 příspěvků) se poprvé v letošním roce dostala mezi tři nejmedializovanější tematické okruhy. V čistě **domácím** zpravodajství jí pak náleželo - stejně jako v březnu - druhé místo. V domácích ekonomických zprávách nechyběly informace o propouštění v jihomoravské firmě Adast, o přístupu společnosti Arcelor Mittal k životnímu prostředí, o plánech ministra Petra Gandaloviče na zemědělskou reformu a s ní související proměnu venkova nebo o záměru automobilky Tatra znovu vyrábět osobní vozy (ČT 1, 19:00 Události 2.4.2008). Z makroekonomických témat Česká televize referovala například o rekordním posílení české koruny vůči euru či o odhadu růstu české ekonomiky v letošním roce podle ministerstva financí. K nejčastějším ekonomickým reportážím ze **zahraničí** náležely rostoucí ceny potravin. Česká televize dále svým divákům nabídla informace o úspěšné zimní sezóně z pohledu alpských hoteliérů, o fúzi amerických leteckých firem Delta Air Lines a Northwest Airlines, o rozhodnutí Íránu prodávat ropu za eura a jeny nebo o jednáních v rámci EU ohledně vhodnosti využívání biopaliv (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 16.4.2008).
- Tematický okruh **kriminalita** zaznamenal v pořadí témat podle počtu příspěvků postup z desátého místa na čtvrté. Přiblížil se tak svému nejlepšímu umístění z ledna a února tohoto roku, kdy mu náležela třetí pozice. Většina reportáží se vázala k dění v **tuzemsku** (121 ze 141 příspěvků, tj. 86 %). Ve zprávách z ČR se ČT například věnovala kauze sbormistra Bohumila Kulínského, jenž byl podmíněčně odsouzen za pohlavní zneužívání a útisk. K dalším námětům reportáží o kriminalitě patřily i krádeže bronzových destiček z národního hřbitova v Terezíně, policejní zábor obrazů náležejících trestně stíhanému podnikateli Radovanu Krejčířovi a trávení psů a divoké zvěře na Kaplicku neznámým pachatelem. Ke kauzám s politickým pozadím se řadilo rozhodnutí Senátu nevydat senátorku Lianu Janáčkovou k trestnímu stíhání kvůli jejím kontroverzním výrokům na adresu ostravských Romů nebo ekonomické aktivity expremiéra Stanislava Grosse, z nichž některé prověřuje policie (ČT 1, 19:00 Události 11.4.2008). ČT dále mimo jiné informovala o pokutě ve výši dvacet pět tisíc korun pro lidoveckého poslance Pavla Severu za únik informací z tzv. Kubiceho zprávy (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 24.4.2008). Mezi příspěvky pojednávajícími o dění **za hranicemi ČR** patřily reportáže

o kauze Rakušana Josefa Fritzla, jenž věznil a trýznil po několik let svou dceru, o policejní razii proti drogovým dealerům v Rio de Janeiru nebo o pirátství v somálských vodách (ČT 1, 19:00 Události 5.4.2008).

- Příspěvky zahrnuté do tematického okruhu **bezpečnost** se častěji týkaly **zahraničních** než domácích událostí (81 ze 126 příspěvků). Česká televize se ve svém zpravodajství například zabývala protesty provázejícími putování olympijské pochodně, pumovými útoky v Iráku, summitem NATO v Bukurešti, útoky turecké armády na pozice kurdských povstalců, pokusem o atentát na afghánského prezidenta Hamída Karzáiho či napjatou situací v pásnu Gazy. Z bezpečnostních témat **domácího** zpravodajství uvedme namátkou zakázku policie na nová služební auta, chystanou reformu tajných služeb, nový policejní zákon a okolnosti provázející nákup Tater pro českou armádu. Jedním z tradičních námětů daného tématu bylo plánované umístění amerického radaru v brdských lesích, přičemž jedna z reportáží se zaměřila na demonstraci proti ČT, jež podle představitelů iniciativy NE základnám neposkytuje odpůrcům radaru dostatečný prostor k vyjádření (ČT 1, 19:00 Události 23.4.2008).
- Publicita tematického okruhu **legislativa, justice** se v porovnání s předcházejícím měsícem mírně snížila - ze 111 na 108 příspěvků. Veřejnoprávní televize se ve svém zpravodajství často zabývala rokováním o návrzích zákonů týkajících se změn ve zdravotnictví či rozhodováním Ústavního soudu o části vládních reforem. Česká televize si všimla i demonstrace proti trutnovské soudkyni Marcele Horváthové kvůli jejímu rozsudku z konce osmdesátých let, kdy poslala do vězení těžce nemocného disidenta Pavla Wonku, který krátce na to ve vazební věznici zemřel (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 24.4.2008). Mezi náměty reportáží k danému tematickému okruhu nechyběly ani nové zákony týkající se policie, respektive památkové péče. V Událostech, komentářích přinesla ČT rozhovor s expertem na ústavní právo Jiřím Přibánem, jenž komentoval rozhodnutí senátorů poslat Lisabonskou smlouvu k Ústavnímu soudu, který má posoudit její soulad s českým ústavním pořádkem (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 24.4.2008). V zpravodajství ze zahraničí se Česká televize věnovala novému slovenskému tiskovému zákonu. Z příspěvků na pomezí domácího a zahraničního zpravodajství lze uvést krátkou zprávu odkazující na článek z deníku Právo, podle nějž by české soudy mohly obnovit stíhání katarského prince Hámida al-Saního (ČT 1, 19:00 Události 15.4.2008).

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

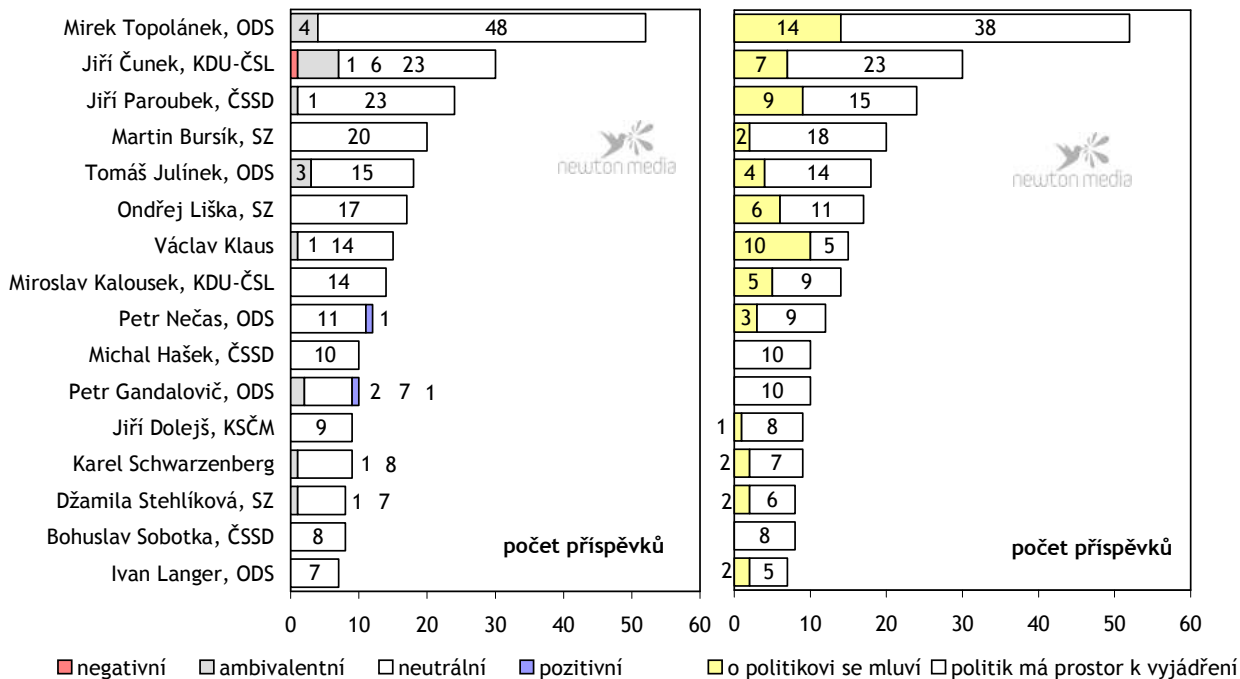
Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- V pořadí politických stran podle počtu příspěvků ve zpravodajství ČT nenastaly od začátku roku žádné změny. Nejvyššímu zájmu veřejnoprávní televize se stále těší ODS, což je logické vzhledem k jejímu silnému zastoupení ve vládě, parlamentu, vedení krajů a měst. **Pozitivně** pro stranu vyzněla reportáž o plánech ministra Petra Gandaloviče na zemědělskou reformu ([viz kap. 2.2.2.](#)). **Negativní** zabarvení měla krátká zpráva o rezignaci Ladislava Kavříka z ODS na post náměstka olomouckého hejtmana kvůli obvinění ze zneužití pravomocí veřejného činitele (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 21.4.2008). Nejednoznačně byli představitelé ODS hodnoceni v rámci 19 příspěvků, které zpravidla nabízely reprezentantům ODS možnost reagovat na některé pro ně negativní skutečnosti. Platilo to i pro reportáž o hlasování o nedůvěře Topolánkově vládě, jejíž součástí byla i informace o napětí uvnitř poslaneckého klubu ODS kvůli návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi (ČT 1, 19:00 Události 30.4.2008). Další **ambivalentní** příspěvky se vázaly například k rozdělování kulturních grantů pražským magistrátem, které v médiích hájil pražský radní z ODS Milan Richter, či ke kritice vládních představitelů z ODS kvůli vyjednávání s americkou stranou ohledně umístění části protiraketové obrany na českém území. Jeden z ambivalentních příspěvků týkající se dění v regionech pojednával o krachu projektu Foglarovy uličky v Hradci Králové. Zastánci tohoto projektu obvinili zdejšího primátora a člena ODS Otakara Divíška, že navzdory slibované podpoře se k celé akci otočil zády. Podle Divíška však přístup „lidí kolem toho nebyl takový, jak by měl být a dopadlo by to fiaskem“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 2.4.2008).
- Jeden ze 105 příspěvků o ČSSD byl **pozitivní**. V Událostech, komentářích (ČT 2 16.4.2008) se objevila krátká zpráva o průzkumu agentury STEM, podle nějž zvyšuje sociální demokracie ve volebních preferencích svůj náskok před ODS. Jen dva ze čtyř ambivalentních příspěvků souvisely s celostátní politikou. První z nich referoval o postupu ČSSD při snaze vyslovit nedůvěru vládě Mirka Topolánka, druhý přinesl rozličné názory na rozhodnutí ČSSD zablokovat novelu důchodového zákona, která počítá s odchodem do důchodu v 65 letech. Dva zbývající **ambivalentní** příspěvky poukázaly na chystané trestní oznámení na vedení města Třebíč ze strany Transparency international, která má podezření, že prodej městských pozemků provázela korupce. Obvinění odmítl ve vysílání ČT místostarosta Třebíče za ČSSD Miloš Mašek. Primátorka Frýdku-Místku Iva

Richterová (ČSSD) reagovala v České televizi na protesty zájemců o městské byty kvůli jejich ceně (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 15.4.2008). Zbývající nejednoznačný příspěvek upozornil na odchod Strany zelených z koalice ovládající chomutovskou radnici. Reportáž vyzněla ambivalentně nejen pro ČSSD, ale i pro SZ a ODS (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 17.4.2008). Z hlediska rozsahu informace si sociální demokracie připsala pět tzv. celých příspěvků a byla v tomto ohledu ze všech stran nejúspěšnější. Zde je ovšem nutno dodat, že ve všech pěti případech se jednalo o pět krátkých zpráv obsahujících kolem tří vět.

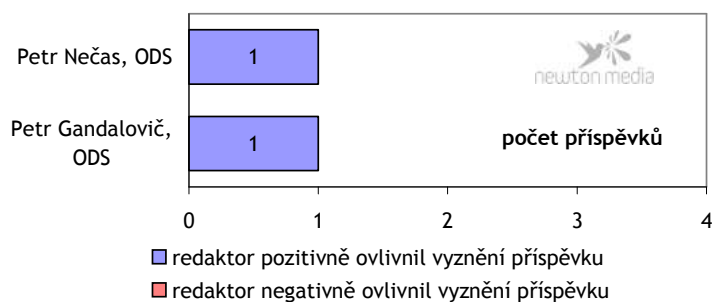
- U Strany zelených a KDU-ČSL byl v porovnání s březnem pozorován mírný **nárůst medializace**, ostatní strany zastoupené v Poslanecké sněmovně si ve zpravodajství ČT nepatrně pohoršily (např. ODS ze 178 na 177 příspěvků, ČSSD ze 109 na 105 atd.). Počet příspěvků o lidovcích se zvýšil o pět (ze 70 na 75), zelení si polepšili o osm příspěvků (ze 49 na 57). Představitelům KDU-ČSL se ve dvou reportážích dostalo **negativního** hodnocení. V Událostech, komentářích připomněla veřejnoprávní televize jeden z výroků Jiřího Čunka o Romech, ze který si šéf lidovců „*vysloužil dokonce trestní oznámení od 14 romských organizací a stovky jednotlivců*“ (ČT 2 15.4.2008). Druhý negativní příspěvek poukázal na pokutu NBÚ udělenou lidoveckému poslanci Pavlu Severovi za únik informací z Kubiceho zprávy ([viz kap. 2.1.](#), tematický okruh kriminalita). **Ambivalentní** příspěvky (6) o KDU-ČSL se zabývaly mimo jiné i návratem Jiřího Čunka do vlády, požadavkem lidovců na zpřísnění interrupcí či nesouhlasem strany s privatizací zdravotních pojišťoven. Jedna nejednoznačná reportáž měla spojitost s prodejem městských bytů v Havlíčkově Brodě, kde ve funkci místostarosty působí i představitel dané strany Čeněk Jůzl. Námětem dvou zbývajících ambivalentních příspěvků byl programový sjezd KDU-ČSL v Pardubicích. V prvním případě se jednalo o reportáž opatřenou titulkem „*Lidovci na rozcestí*“, v níž svůj pohled na tuto stranu prezentovali i oslovení politologové. Podle Vladimíry Dvořákové „*strana ztrácí profilaci. Ona aby mohla být jak s těmi, tak s těmi, tak vlastně nemůže být úplně určitá*“ (ČT 1, 19:00 Události 17.4.2008). Ambivalentně vyzněly i rozhovory, jež na téma lidoveckého sjezdu vedl Martin Veselovský v Událostech, komentářích s poslancem Pavlem Severou, publicistou Erikem Taberym a analytičkou ČT Martinou Lustigovou (ČT 2, 18.4.2008). KDU-ČSL byly věnovány čtyři **celé příspěvky**, přičemž tři z nich se zaměřily na zmíněný stranický sjezd.
- O **Straně zelených** se ve sledovaných zpravodajských pořadech ČT vyskytlo pět **ambivalentních** příspěvků. Námětem dvou nejednoznačných příspěvků se stal verdikt pražského městského soudu, jenž osvobodil bývalého policistu Tomáše Čermáka obžalovaného z napadení Kateřiny Jacques. Podle soudu dnešní poslankyně zelených před dvěma lety opakovaně neuposlechla výzvy policisty a ten tudíž zasáhl oprávněně. Další dva ambivalentní příspěvky informovaly o odchodu zelených z koalice na chomutovské radnici kvůli odvolání poslance SZ Přemysla Rabase z funkce ředitele Podkrušnohorského zooparku. Poslední ambivalentní příspěvek zprostředkoval divákům omluvu ministryně pro lidská práva Džamily Stehlíkové ze Strany zelených za její výroky v novinovém rozhovoru, kde paušálně mluvila o Romech, kteří místo do školy posílají děti krást. Stehlíková prý opomněla zdůraznit, že má na mysli konkrétní rodiny (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 15.4.2008).
- O **KSČM** se veřejnoprávní televize zmínila v rámci 40 příspěvků, z nichž žádný nebyl hodnotově zabarvený. Příčinu této výhradně neutrální medializace lze spatřovat v tom, že komunisté nebývají na rozdíl od ČSSD hlavními aktéry sporů na ose vláda-opozice. Komunisté sice například v hlasování o nedůvěře hlasovali proti vládě, celou akci ale vyvolala ČSSD, vůči níž se pak logicky zástupci trojkoalice vymezovali. Jedním z mála případů, kdy komunisté vystupovali ve zpravodajství ČT v „hlavní roli“, byla reportáž o demonstraci proti americkému radaru, již svolala daná strana do Míšova v Brdech (ČT 1, 19:00 Události 19.4.2008).
- V porovnání s minulým měsícem mírně narostl počet zmínek o stranách, jejichž zástupci nezasedají v dolní komoře českého parlamentu. V sedmi příspěvcích vystupoval některý z představitelů SNK-ED. V jiném příspěvku byla zmíněna senátorka Jana Juřenčáková zvolená za SNK. **Ambivalentně** vyzněla jediná reportáž o Národní straně, kterou pro ČT analyzoval politolog Miroslav Mareš, a jejíž představitel Leoš Vacek poskytl veřejnoprávní televizi rozhovor (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 7.4.2008).

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

2.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

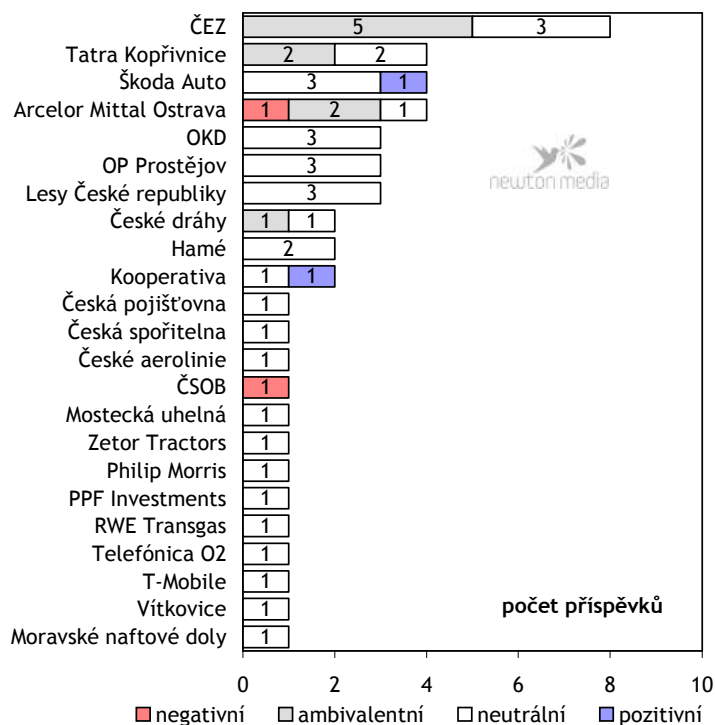
- Pořadí na prvních třech místech žebříčku politiků podle počtu příspěvků nedoznalo žádných změn. Prezident **Václav Klaus**, v lednu a únoru nejmedializovanější český politik ve vysílání ČT, zaznamenal další zhoršení své pozice, tentokrát ze čtvrté na sedmou příčku. Zde je nutno podotknout, že Klausova vysoká publicita zpočátku tohoto roku byla do značné míry ovlivněna prezidentskými volbami. Český prezident zůstává jediným vrcholným tuzemským politikem, jehož ČT doposud vždy častěji zmiňovala, než citovala.
- Poprvé se mezi **nejčastěji medializované politiky** probojovali předseda poslaneckého klubu ČSSD Michal Hašek, ministryně pro lidská práva Džamila Stehlíková a komunistický poslanec Jiří Dolejš. Ten v žebříčku

politiků nahradil svého stranického předsedu Vojtěcha Filipa, jenž na rozdíl od předcházejících měsíců mezi nejmedializovanějšími politiky chyběl.

- Ve zpravodajství ČT byli **pozitivně** hodnoceni dva ministři z řad ODS, přičemž v obou případech se na kladném zabarvení reportáže podílel **redaktor**. Pro ministra práce a sociálních věcí **Petra Nečase** vyzněla pozitivně reportáž o jeho záměru odpustit některým důchodcům platby u lékaře. Redaktorka ČT vylíčila případ seniorů, kteří ze své penze jen s obtížemi zaplatí náklady na jídlo, bydlení a zdravotní péči, a dodala: „*Právě takovým lidem by chtěl ministr Nečas placení odpustit*“ (ČT 1, 19:00 Události 13.4.2008). Ministru zemědělství se dostalo pozitivního hodnocení v reportáži s titulkem „*Petr Gandalovič chystá revoluci na venkově*“. Redaktorka ČT komentovala ministrovu plány na zemědělskou reformu následovně: „*Ministr Gandalovič má plán, jak i z takových obcí udělat kandidáty na Vesnici roku. Plánuje dobudovat komplexní vybavení, čističky, kanalizace a cesty. Myslí ale i na kulturní a společenská zařízení*“ (ČT 1, 19:00 Události 10.4.2008).
- O čtyřech politicích uveřejnila veřejnoprávní televize po jednom **negativním** příspěvku. Dva kritické příspěvky se vztahovaly k představitelům KDU-ČSL **Jiřimu Čunkovi** a **Pavlu Severovi** (viz [kap. 2.2.1.](#)). Zbývající dva negativní příspěvky informovaly o politicích ODS působících na regionální úrovni. V prvním případě se jednalo o odstupujícího náměstka olomouckého hejtmana **Ladislava Kavříka**, který podle soudu coby mohelnický starosta zneužil své pravomoce (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 21.4.2008). Pro **Milana Richtera** z pražského magistrátu vyzněla negativně tato krátká zpráva: „*Pražští divadelníci žádají odvolání radního pro kulturu Milana Richtera. Říkají, že může za grantovou politiku, kvůli které jsou některá divadla v zoufalé situaci. Jejich petici už podepsalo přes čtyři tisíce lidí. Stížnostmi se tak bude muset zabývat zastupitelstvo*“ (ČT1, 19:25 Události v regionech - Praha 15.4.2008).
- Stejně jako v březnu i tentokrát bylo nejvíce **ambivalentních** příspěvků publikováno o **Jiřim Čunkovi**. Jejich počet se však v porovnání s předchozím měsícem snížil na polovinu, a sice ze 12 na šest. Nejednoznačné příspěvky o lidoveckém předsedovi souvisely s jeho návratem do vlády, programovým sjezdem KDU-ČSL a hlasováním o nedůvěře vládě vyvolaném ČSSD. V pozadí negativních zmínek o Čunkovi stála jeho údajná korupční kauza, kterou podle některých koaličních i opozičních politiků nepříliš důvěryhodně vysvětlil. Čunek však veškerá obvinění odmítl. Mirek Topolánek návrat šéfa lidovců do vlády přivítal: „*Ano, mně chyběl*“ (ČT 1, 19:00 Události 2.4.2008). V jednom z ambivalentních příspěvků zprostředkovala ČT svým divákům slovní výměnu mezi předsedou Čunkem a jeho předchůdcem ve funkci Miroslavem Kalousem na lidoveckém sjezdu. Zatímco prvně jmenovaný obecně vyzval své spolustraníky ke „*konci intrik a sledování osobních zájmů*“, Kalousek prohlásil: „*Pan předseda zvolil pragmatické politické pravidlo, které říká: nemáš-li vizi, najdi si osobního nepřítele*“ (ČT 1, 19:00 Události 19.4.2008).
- Dva ze čtyř **ambivalentních** příspěvků o **Mirku Topolánkovi** upozorňovaly na snahu ČSSD vyslovit nedůvěru jeho kabinetu. Oba příspěvky odkazovaly na premiérovo vyjádření, podle nějž vláda v hlasování uspěje. Nejednoznačně vyzněla pro ministerského předsedu diskuse moderátorky Daniely Drtinové s poslancem Janem Hamáčkem z ČSSD a členem Evropského parlamentu Hynkem Fajmonem zvoleným za ODS. Hamáček se podívil informacím, že vláda hodlá údajně svůj souhlas s americkým radarem na českém území vyměnit za pomoc při modernizaci armády. Podle sociálnědemokratického poslance dříve mluvil Mirek Topolánek pouze o zájmu české strany na vědecké a průmyslové spolupráci s Američany (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 14.4.2008). Námětem čtvrtého ambivalentního příspěvku se stalo rozhodnutí Německa otevřít pracovní trh pro nové členské země EU až v roce 2011. Zatímco český premiér tento krok hodnotil jako německou vnitropolitickou záležitost, Bohuslav Sobotka z ČSSD poznamenal: „*Já se obávám, že je to důsledek špatné diplomacie Topolánkovy vlády*“ (ČT 1, 19:00 Události 25.4.2008).
- Tři **ambivalentní** příspěvky si připsal ministr zdravotnictví **Tomáš Julínek**. První dvě reportáže měly spojitost s výhradami některých lidoveckých poslanců k částem reformy zdravotnictví. Zbývající příspěvek se zaměřil na žalobu, kterou na Tomáše Julínka podala členka Lékařského odborového klubu Lenka Doležalová, jíž měl ministr údajně vyhrožovat, že coby odborářka ztratí své zaměstnání ve fakultní nemocnici. Julínek odmítl, že by něco takového někdy vyslovil a chování lékařky Doležalové označil za „*nevkusné*“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Brno 7.4.2008).

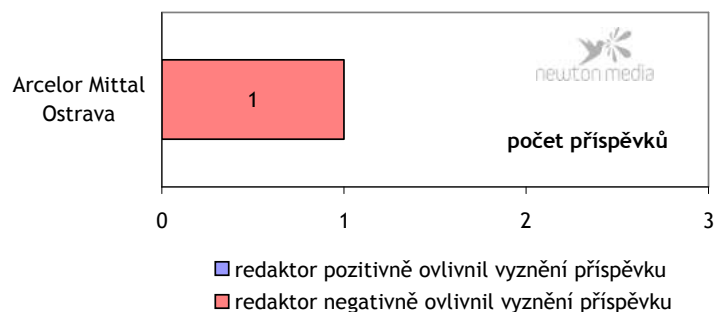
2.3. Ekonomické zpravodajství

2.3.1. Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

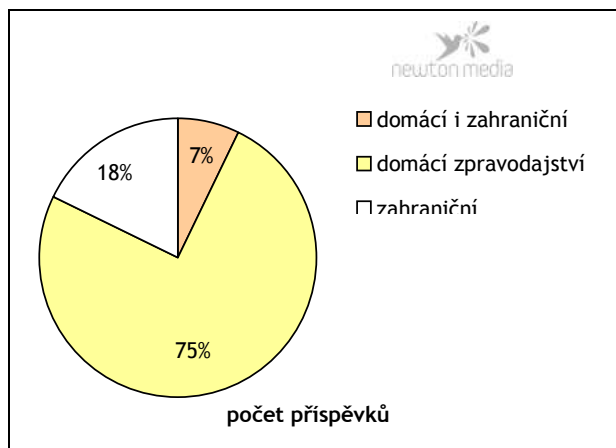
2.3.2. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

- Pozici nejmedializovanější firmy si od začátku roku udržuje **ČEZ**. Pět z celkových osmi příspěvků se stavělo k energetické společnosti **ambivalentně**. Námětem dvou nejednoznačně vyznívajících příspěvků se stal záměr ČEZ postavit v Ústí nad Labem paroplynovou elektrárnu. Proti tomuto plánu protestovala koalice složená z politiků z různých stran a ochránců životního prostředí (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 11.4.2008 a 25.4.2008). Jiné dva ambivalentní příspěvky referovaly o hromadném trestním oznámení, kterému čelí společnost ČEZ kvůli údajnému „vydírání a zločinnému spolčení“. Podle ČEZ ovšem žalobu podali neplatiči elektřiny, přičemž společnost podle své mluvčí neporušila při vymáhání pohledávek „žádný zákon, žádnou legislativu“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava a Události v regionech - Praha - shodně 9.4.2008). Zbývající ambivalentní příspěvek upozornil na vliv ČEZ na posilování české měny vůči euru. Podle ČT se společnost chtěla nákupem koruny pojistit, aby kvůli pohybu kursu netratila. Redaktorka ČT k tomu dodala: „Díky ČEZu teď vlastně mají lidé levnější dovolenou. Posilování koruny jim pomáhá. Naopak exportéři, kteří se sami nezajistili, z toho radost nemají, za své zboží v zahraničí dostanou míň“ (ČT 1, 19:00 Události 3.4.2008).
- O sledovaných společnostech se ve zpravodajských relacích ČT vyskytly dva **negativní** příspěvky. Pro **ČSOB** vyzněla nepříznivě krátká zpráva o chybě banky, která omylem poslala jednomu klientovi osobní údaje jiného klienta (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Praha 28.4.2008). Jeden negativně zabarvený příspěvek pojednával o znečištění životního prostředí v sousedství hutě **Arcelor Mittal**. Na hodnotovém zabarvení reportáže vůči zmíněnému podniku se podílelo i vystupování redaktorky Marty Pilařové, jež mimo jiné řekla: „Když je nízký tlak a špatný směr větru, tak prostě musíme změnit plány a zůstat doma, říkají místní lidé o tom, jak jim hut' diriguje život. A už toho mají dost. Ostraváci se chystají po téměř dvaceti letech opět vyjít do ulic kvůli životnímu prostředí“ (ČT 1, 19:00 Události 8.4.2008). Vlivu Arcelor Mittal na stav životního prostředí v Ostravě se věnovaly i dva **ambivalentní** příspěvky o této společnosti, jež byly též odvysílány v ostravských Událostech z regionů ve dnech 7.4.2008 a 14.4.2008).
- Dvěma firmám se dostalo kladného hodnocení, když se v obou případech jednalo o zprávy krátkého rozsahu. **Pozitivní** příspěvek o pojišťovně **Kooperativa** se týkal ocenění pro jejího generálního ředitele Vladimíra Mráze, který byl zvolen Manažerem roku 2007 (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 17.4.2008). Pozitivně zabarvený příspěvek o společnosti **Škoda Auto** referoval o nárůstu prodeje jejich vozů v loňském roce (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 21.4.2008).
- Kromě společnosti Arcelor Mittal odvysílala ČT dva **ambivalentní** příspěvky i o **Tatře Kopřivnice**. Nákup vozů této značky měl být podle tvrzení ministerstva obrany výsledkem přímého jednání mezi státem a kopřivnickou automobilkou. Jak ale zjistila Česká televize, automobilka zaplatila bývalému vojákovu Pavlu Štočkovi mnohamilionovou provizi za zprostředkování této zakázky (ČT 1, 19:00 Události - 12.4.2008 a 13.4.2008). Případu se veřejnoprávní televize věnovala hlavně v publicistickém pořadu Reportéři ČT (viz [kap. 3.3.](#)).
- **Ambivalentně** vyzněla pro **České dráhy** reportáž o setkání nového vedení této společnosti s představiteli krajů. Česká televize k jednání uvedla: „Vztahy Českých drah s kraji podle hejtmanů byly často komplikované. Dráhy krajům vyčítaly, že jim málo platí a kraje zase mnohdy nevěděly, kam přesně jejich peníze jdou“ (ČT 1, 19:25 Události v regionech - Ostrava 18.4.2008).

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

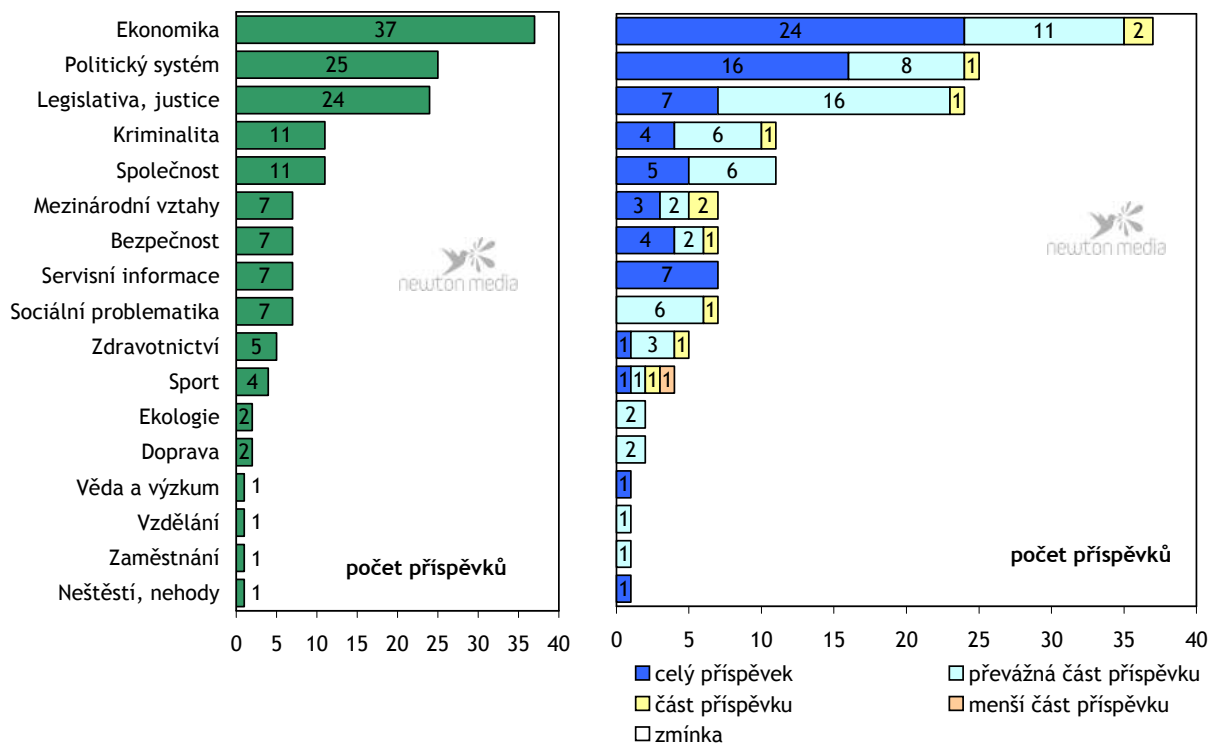

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- **Zprávy z domova** dosáhly v rámci sledovaných pořadů rekordního podílu ve výši 75 %. Vrátily se tak přibližně na úroveň z ledna a února, kdy jim náležel 74% podíl. Domácí zpravodajství je v ČT posíleno existencí Událostí v regionu jakožto součástí hlavní zpravodajské relace. Události v regionech, vysílané ve třech verzích - pro Prahu, Brno a Ostravu, publikovaly více než polovinu tuzemských příspěvků (440 z 802).
- Oproti březnu se o jeden procentní bod (z 19 % na 18 %) snížil podíl **zahraničních příspěvků** ve zpravodajství veřejnoprávní televize. Přibližně 82 % příspěvků pojednávajících o dění v cizině se objevilo v **Událostech**. O čtyři procentní body (z 11 % na 7 %) klesl podíl příspěvků týkajících se zároveň ČR i zahraničí.

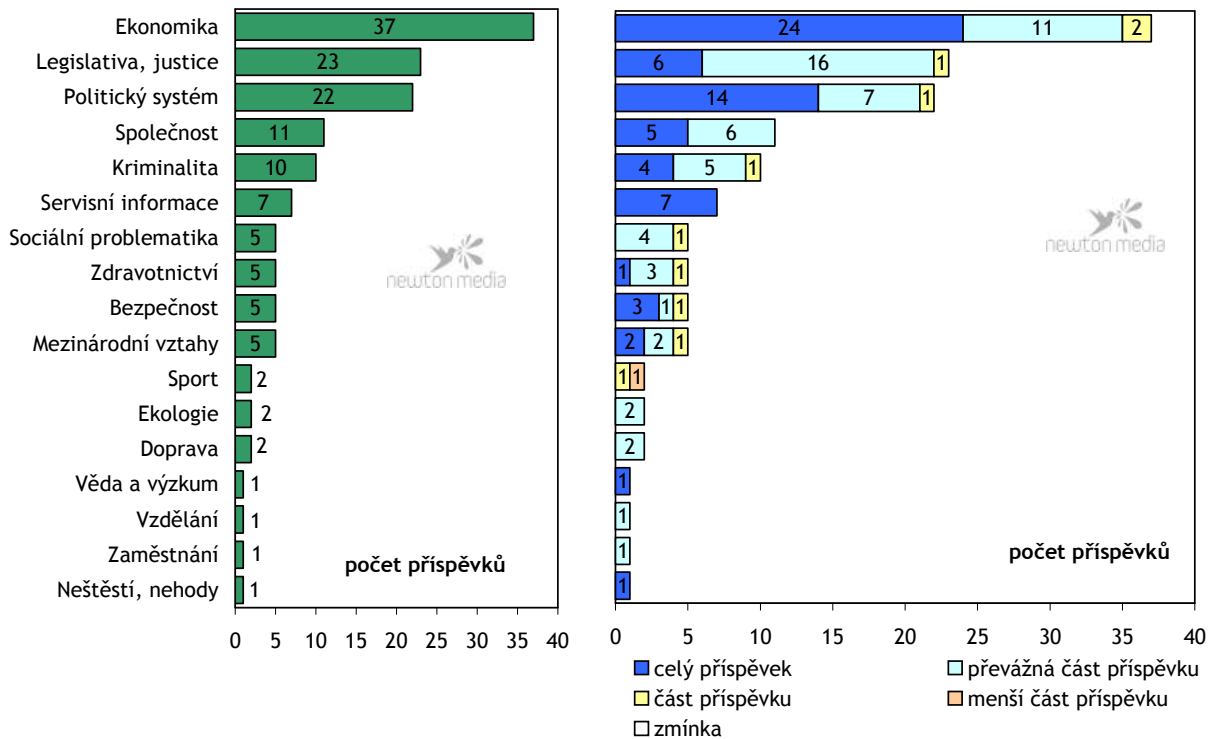
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

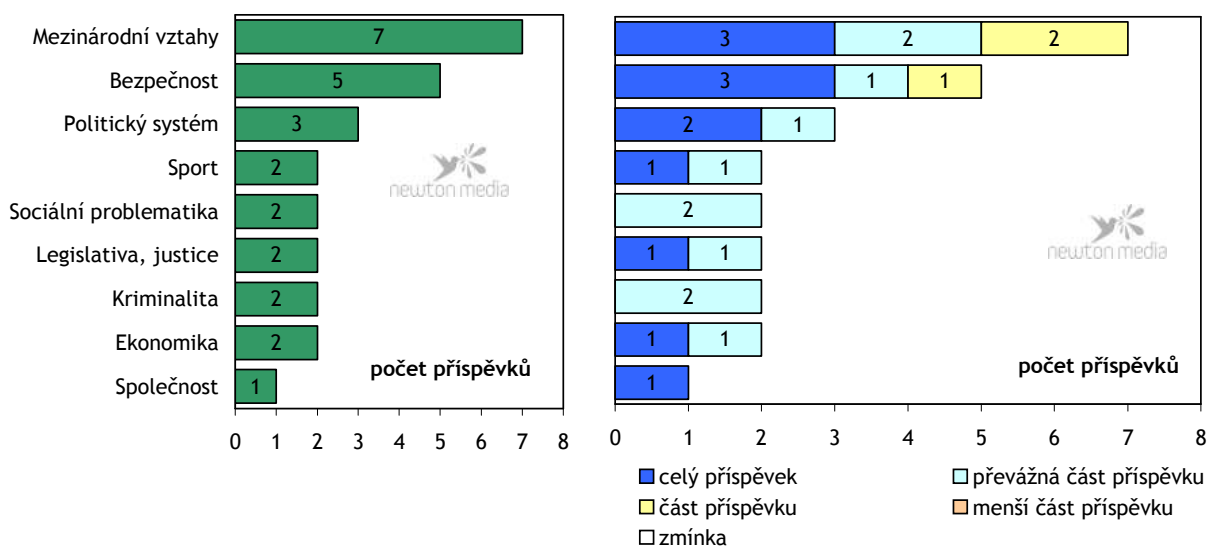

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

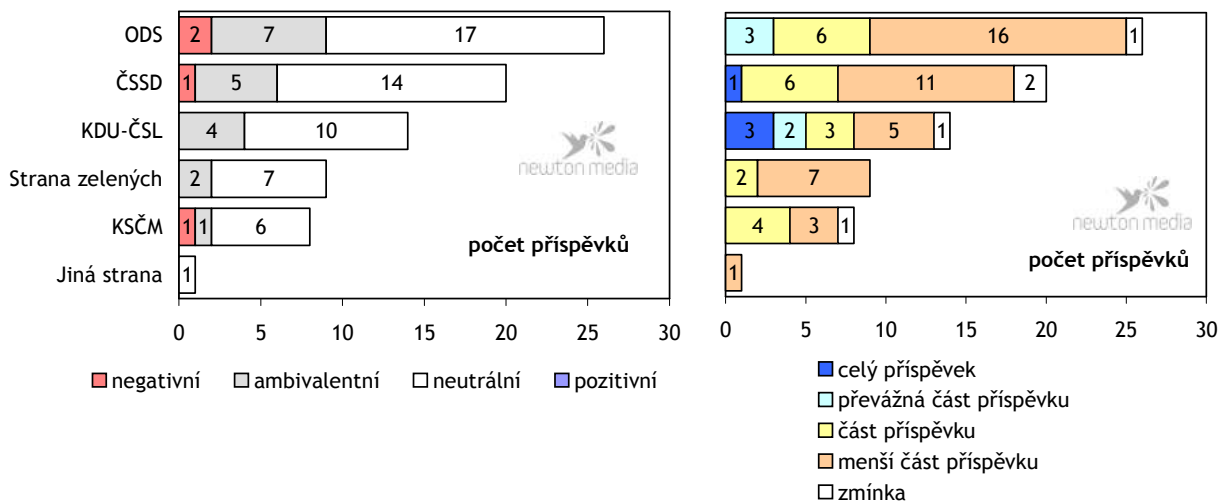

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Pořadí na prvních dvou místech žebříčku témat podle počtu příspěvků zůstalo od začátku roku stejné. První místo náleželo ekonomice, druhé pak politickému systému. Hlavní zásluhu na vysoké medializaci tematického okruhu **ekonomika** měl znovu pořad POKR, specializovaný na servis pro podnikatele, který uveřejnil 29 z celkových 37 příspěvků. Ve třech příspěvcích se ekonomické problematice dotkly Otázky Václava Moravce. Po dvou reportážích k danému tématu se objevilo v pořadech Reportéři ČT a 168 hodin. O ekonomice pojednávalo zčásti i jedno vydání diskusního pořadu Máte slovo, kde písničkář Jiří Dědeček přirovnal náklady na výstavbu nové Národní knihovny k části ročního výnosu společnosti ČEZ (ČT 1 3.4.2008).
- Více než polovinu příspěvků (14 z 25) k tematickému okruhu **politický systém** odvysílala veřejnoprávní stanice v rámci pořadu 168 hodin, který se například zaměřil na vystoupení Mirka Topolánka a Tomáše Julínka před Ústavním soudem posuzujícím část zdravotnické reformy, na návrat Jiřího Čunka do vlády či na údajnou nevěru Václava Klause. Osm „politických“ příspěvků bylo publikováno v Otázkách Václava Moravce, jejichž hosté mimo jiné diskutovali o sjezdu KDU-ČSL, o vládním návrhu majetkového vyrovnání státu s církvemi nebo o vhodné podobě zdravotnické reformy. Dva příspěvky vztahované alespoň částečně k politice uveřejnil pořad Reportéři ČT. Do daného tematického okruhu byl zařazen i jeden příspěvek z pořadu Máte slovo (3.4.2008) věnující se kauze výstavby nové budovy Národní knihovny. Tři příspěvky ze **zahraníčí** pojednávaly o vůdci ruské opozice Garrim Kasparovovi (ČT 1, 21:45 168 hodin 20.4.2008), o situaci v Angole po skončení občanské války (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 7.4.2008) a o Rumunsku coby pořadatelé summitu NATO (ČT 1, 21:45 168 hodin 6.4.2008).
- Na třetí místo v žebříčku témat se vrátila **legislativa, justice**, jíž v březnu náležela čtvrtá pozice. Stejně jako v předcházejícím období uveřejnil nejvíce příspěvků pořad POKR (9 z celkových 24), jenž se například zabíral autorským právem nebo postupem při reklamaci vadného výrobku. Šest příspěvků k danému tématu odvysílala ČT v rámci Otázkách Václava Moravce, kde se mimo jiné řešil případ katarského prince odsouzeného českým soudem za sex s nezletilými dívkami (20.4.2008). Pořad 168 hodin publikoval k tématu čtyři příspěvky, jejichž náměty se staly i změny silničního zákona navrhované ministrem vnitra Ivanem Langerem (13.4.2008) či údajná hrozící politizace Ústavního soudu (6.4.2008). O zbývající příspěvky k danému tematickému okruhu se podělily pořady Reportéři ČT (3) a Máte slovo (2).
- Shodný počet příspěvků (11) byl odvysílán o tématech kriminalita a společnost. Přibližně polovina reportáží (6 z 11) o **kriminalitě** se objevila v pořadu Reportéři ČT. Námětem jedné z reportáží bylo kupčení s první tištěnou knihou na Moravě, tzv. Olomouckou agendou (21.4.2008). Po dvou příspěvcích k danému tématu uveřejnila veřejnoprávní televize v Otázkách Václava Moravce a 168 hodinách. Zatímco Otázky se zaměřily na daňové podvody a násilí na fotbalových stadionech, pořad 168 hodin referoval o trestu pro Bohumila Kulínského za zneužívání dívek a o případu incestu v Austrálii. V pořadu Máte slovo se vedla diskuse o problematice domácího násilí.
- K medializaci tematického okruhu **společnost** přispěl největším dílem pořad 168 hodin, kde se vyskytlo pět z celkových 11 příspěvků. Dva příspěvky k danému tématu publikovaly i pořady Reportéři ČT a Máte slovo. Po jednom příspěvku pak bylo odvysíláno v Otázkách a POKRu. Příspěvky k tematickému okruhu společnost se týkaly mimo jiné i výstavby nové Národní knihovny, majetkového vyrovnání s církvemi či výstavy korunovačních klenotů.

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

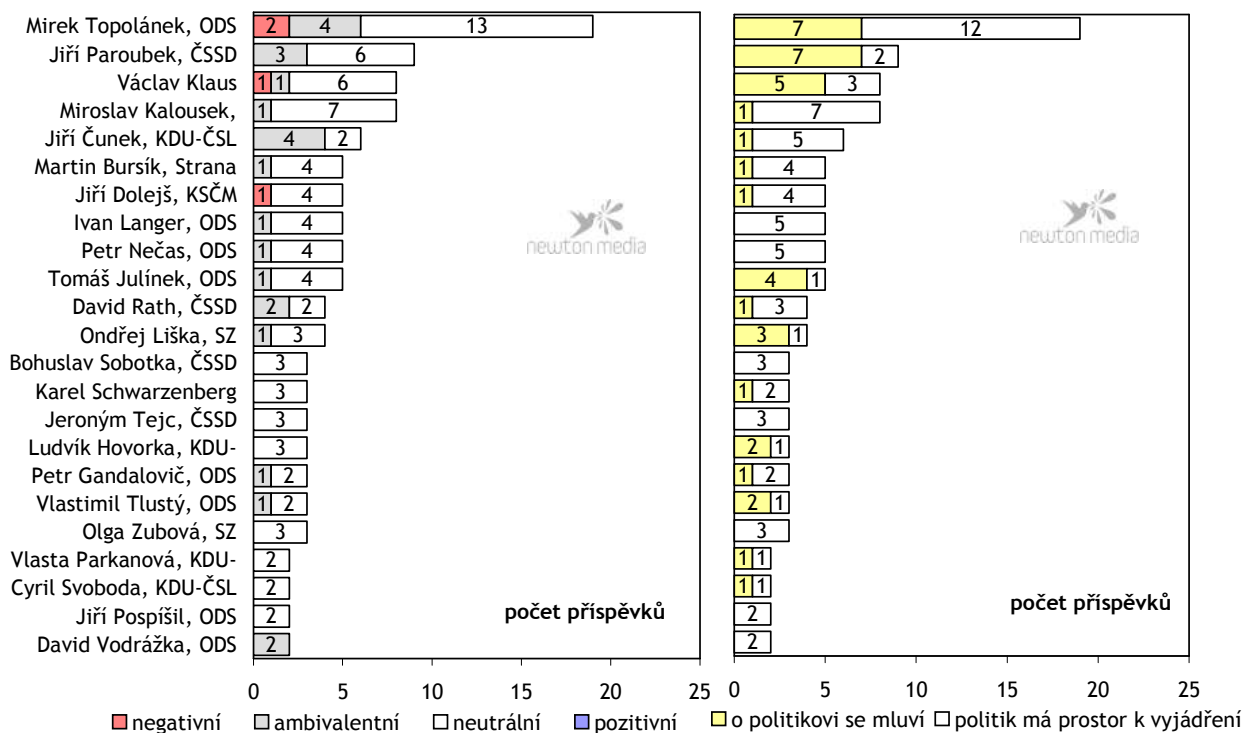

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Druhý měsíc za sebou byla **ODS** nejmedializovanější stranou v publicistických pořadech ČT. Oproti březnovému pořadí nastala v žebříčku stran jediná změna, když KDU-ČSL vystřídala na třetím místě Stranu zelených. Jedním z důvodů této výměny pozic bylo častější vystupování lidovců v Otázkách Václava Moravce, ať už se jednalo o přímou účast v diskusi nebo citaci v předtočené reportáži. Zatímco ze Strany zelených vystoupila v Otázkách na živo pouze předsedkyně republikové rady Olga Zubová, za KDU-ČSL na dotazy Václava Moravce odpovídali ministr financí Miroslav Kalousek a předseda strany Jiří Čunek. **KDU-ČSL** se stala jedinou stranou, jejíž výskyt v publicistických pořadech ČT se v porovnání s březnem zvýšil, a to ze 13 na 14 příspěvků.
- V pomyslném souboji dvou největších stran o první místo v žebříčku zohledňujícím počet příspěvků v publicistice ČT byla podruhé za sebou úspěšnější **ODS**. V období od 1.1. do 29.2.2008 naopak vítězila ČSSD. Tentokrát hrál ve prospěch ODS zejména větší počet zmínek v pořadu 168 hodin (ODS - 12, ČSSD - 8), v Otázkách bylo skóre obou stran vyrovnanější (ODS - 12 příspěvků, ČSSD - 10). Medializaci těchto stran zatím příliš neovlivnil nově sledovaný pořad Máte slovo, kde si ODS i ČSSD připsaly po jednom příspěvku.
- Oproti předcházejícímu období znatelně klesl počet negativních zmínek o sledovaných politických stranách (z 10 na 4), nepatrně se snížil i počet ambivalentních příspěvků, a to z 20 na 19. Všechny čtyři **negativní** příspěvky se objevily v nedělních **168 hodinách**. Oba dva kritické příspěvky týkající se **ODS** se vztahovaly k osobě Mirka Topolánka. V prvním případě byl český premiér nepřímo přirovnán k „*velkovezírovi*“ (13.4.2008), druhý příspěvek pojednávající o premiérově návštěvě na farmě, kde mimo jiné pokřtil hříbě, moderátorka Nora Fridrichová uzavřela slovy: „*No vida, když premiér chce, umí být i milý*“ (13.4.2008). Negativní příspěvek o **ČSSD** souvisel se snahou předsedy Poslanecké sněmovny Miloslava Vlčka dokázat, že je mužem na svém místě. Vlčkovi, jenž mimo jiné prohlásil: „*Já vám chci dokázat, že na to stačím*“, Nora Fridrichová ze studia ironicky vzkázala: „*Předsedo, držíme palce*“ (27.4.2008). Pro **KSČM** vyzněl negativně komentář Miroslava Koreckého k přiznání poslance Jiřího Dolejše, že si prohlédl korunovační klenoty po otevírací době: „*Jindy mají komunisté lidu a rovnosti plná ústa, jak jde ale o výhodu, moc rádi zavzpomínají na vrchnost, podané a vůbec staré dobré časy feudalismu*“ (27.4.2008).

- Celkem 19 **ambivalentních** zmínek o českých politických stranách se vměstnalo do 13 příspěvků, z nichž osm odvysílala veřejnoprávní televize v pořadu 168 hodin. Tři příspěvky pocházely z Otázek VM, po jednom pak z Reportérů ČT a diskusního pořadu Máte slovo.
- Dva ze sedmi **ambivalentních** příspěvků o **ODS** měly spojitost s vystoupením Miroslava Kalouska a Bohuslava Sobotky v posledních dubnových Otázkách VM (27.4.2008), kde oba politici polemizovali s názory některých poslanců ODS sdružených kolem Vlastimila Tlustého, ať už se týkaly daní nebo majetkového vyrovnání s církvemi. Nejednoznačně vyznělo pro ODS i jedno vydání pořadu Máte slovo (3.4.2008) zaměřené na spor ohledně výstavby nové budovy pro Národní knihovnu. Stejný námět měl i jeden ze čtyř ambivalentních příspěvků odvysílaných v rámci 168 hodin. Redaktorka Barbora Straňáková (27.4.2008) zde představila „*kličkovanou*“ představitelů ODS v čele s pražským primátorem Pavlem Bémem kolem Kaplického návrhu Národní knihovny. Další nejednoznačné příspěvky spjaté s ODS referovaly o premiérovi Topolánkovi „*komolícím latinu*“ (6.4.2008), o návrhu Ivana Langera, aby policie vyjížděla pouze k haváriím se škodou nad 100 tisíc korun (13.4.2008) a o případu, kdy informace o vládní podpoře hasičského záchranného sboru byla vytištěna na hlavičkovém papíře ODS (20.4.2008).
- Rovněž pro **ČSSD** a **KDU-ČSL** vyzněla ambivalentně výše zmíněná diskuse Miroslava Kalouska a Bohuslava Sobotky v Otázkách Václava Moravce o daňových změnách a majetkovém vyrovnání s církvemi (27.4.2008). Dvě ambivalentní zmínky o sociální demokracii byly publikovány v pořadu 168 hodin. V prvním příspěvku (6.4.2008) Miroslav Korecký ironicky komentoval výroky Davida Ratha a Jiřího Paroubka, v příspěvku druhém stejný redaktor mimo jiné prohlásil: „*Oranžová, kdysi rudá ČSSD, pořádá tiskové konference v Modrém salonku*“ (27.4.2008). Ambivalentně se k politikům ČSSD stavěla reportáž o nákupu Tater pro českou armádu, o němž rozhodovaly bývalé vlády pod vedením ČSSD. Bývalí premiéři, Vladimír Špidla a Stanislav Gross, redaktorům televize řekli, že nic netušili o tajné smlouvě, podle níž si někdejší voják Pavel Stošek vydělá miliony za zprostředkování zmíněného obchodu (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 14.4.2008).
- O stranách, které se v posledních volbách neprobojovaly do Poslanecké sněmovny, se zmínila reportáž týkající se problémů některých obcí získat evropské dotace na budování čističek odpadních vod ([viz kap. 3.3.1.](#)). V reportáži vystupoval mimo jiné i pražský zastupitel Jiří Witzany zvolený za **SNK-ED** (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 28.4.2008).

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

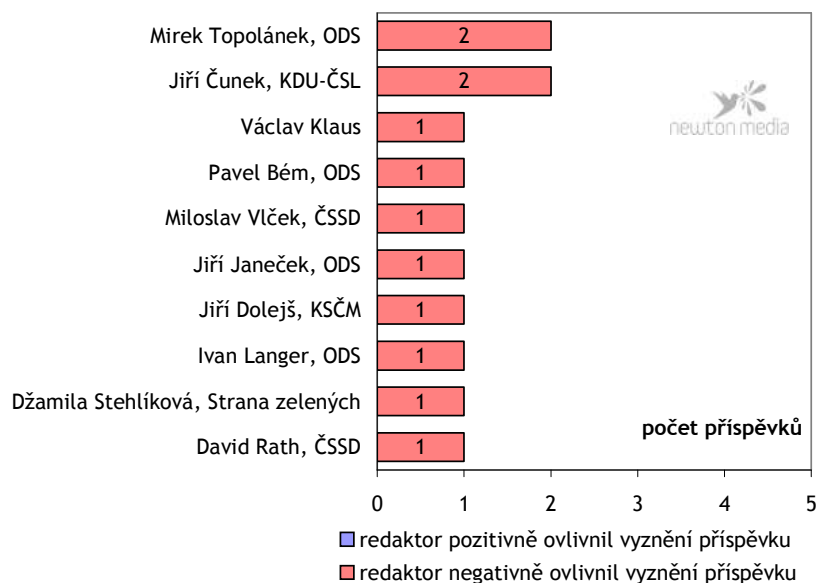

Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- V žebříčku politiků podle počtu příspěvků obhájil první místo **Mírek Topolánek**. Po dvou čtvrtých místech svého nejlepšího umístění dosáhl **Jiří Paroubek**, jenž se umístil na druhé příčce. Po předcházejícím propadu - z prvního místa na šesté - si polepsil prezident **Václav Klaus**, kterému tentokrát náležela třetí pozice. Hlavně díky své účasti v Otázkách Václava Moravce se mezi politiky nejčastěji medializované v publicistických pořadech ČT letos poprvé probojoval **Miroslav Kalousek**, který skončil čtvrtý.
- Všechny **negativní** zmínky o českých politicích uveřejnila Česká televize v pořadu **168 hodin**. Celkem osm negativních zmínek se objevilo v rámci sedmi reportáží. Pokaždé se na kritickém vyznění příspěvku vůči tomu kterému politikovi podílel svým **vystupováním redaktor ČT**. Tento fakt souvisel s formou pořadu, který komentuje dění v tuzemské politice s jistým nadhledem. Dvakrát vyzněl příspěvek nepříznivě vůči **Mirkovi Topolánkovi**. V první reportáži o postavení premiéra ve vládě Miroslav Korecký na jeden z Topolánkových výroků reagoval následovně: „*Nemístná skromnost, pane premiére, nebo snad velkovezíre?*“ (13.4.2008). Ve druhém případě měl negativní ladění komentář moderátorky ve studiu k reportáži o premiérově návštěvě na jedné farmě (viz třetí odstavec v kapitole [3.2.1.](#)). Šest politiků si připsalo po jednom negativním příspěvku. Patřili mezi ně například **Pavel Bém** z ODS, **Miroslav Vlček** z ČSSD a **Jiří Dolejš** z KSČM (viz [kap. 3.2.1.](#)). **Džamila Stehlíková** byla negativně hodnocena v souvislosti se svou snahou zakázat fyzické trestání dětí (13.4.2008). V jedné reportáži se pořad 168 hodin soustředil na údajnou nevěru prezidenta **Václava Klause** (13.4.2008). Námětem jednoho negativního příspěvku se stal i pražský radní za ODS **Jiří Janeček** kvůli své „*svérázné teorii o vlivu mnohoženství na zdravotní stav politika*“ (20.4.2008).

- Celkem 14 příspěvků pojednávalo alespoň o jednom ze zmíněných politiků v **ambivalentním** duchu. Nejaktivnější byl v tomto ohledu pořad 168 hodin s devíti příspěvky. Následovaly Otázky Václava Moravce a Máte slovo se dvěma příspěvky. Pořad Reportéři ČT odvysílal jeden ambivalentní příspěvek související s rolí politiků při nákupu Tater pro zdejší armádu.
- Politici si připsali dohromady 25 **ambivalentních** hodnocení. Po čtyřech ambivalentních příspěvcích odvysílala Česká televize o Mirku Topolánkovi a Jiřím Čunkovi. Zatímco veškeré nejednoznačné reportáže o ministerském předsedovi byly publikovány ve 168 hodinách, o ambivalentní medializaci Jiřího Čunka se podělil pořad 168 hodin s Otázkami Václava Moravce. Nejednoznačně se k lidoveckému předsedovi stavěly příspěvky týkající se jeho údajné korupční kauzy, jeho nedávného návratu do vlády či jeho působení ve funkci předsedy strany. Ve všech čtyřech případech dostal Jiří Čunek dostatečný prostor reagovat na kritiku své osoby. Jeden z ambivalentních příspěvků o českém premiérovi upozornil, že před časem Mirek Topolánek na „šestnáctimilionovém dluhu své firmy VAE ještě vydělal dva a půl milionu“ (ČT 1, 21:45 168 hodin 6.4.2008).
- Ve čtyřech **ambivalentních** příspěvcích **ovlivnil redaktor** negativním způsobem celkové hodnocení daného politika, přičemž pokaždé se jednalo o pořad 168 hodin. Ve dvou reportážích tvůrci pořadu přistupovali kriticky k **Jiřímu Čunkovi**. Například k jeho návratu do vlády redaktorka ČT podotkla: „Do růžova vyspaný šéf lidovců je od středy znovu druhým mužem vlády. Z ní se poroučel loni v listopadu. Po otaznících, které by leckomu zaviniily bezesné noci“ (6.4.2008). V jedné z reportáží zařazených do rubriky Malostranské korekce vystupoval **David Rath**, o němž pak redaktor Miroslav Korecký mluvil jako o „parlamentní hvězdě, která kus života v jedné partaji kopala za buržoazii a teď v jiné krvácí za proletariát“ (6.4.2008). Ve čtvrtém ambivalentním příspěvku, kde se v hodnocení některého z politiků odrazilo i vystupování redaktora, se Pavla Sedlinská zabírala změnami, kterými chce **Ivan Langer** přispět k větší bezpečnosti na českých silnicích. Svou reportáž nakonec Sedlinská shrnula slovy: „Suma sumárum, na nehodách vydělá policie, vydělají pojišťovny. A kdo na tom prodělá? Řidič“ (13.4.2008).

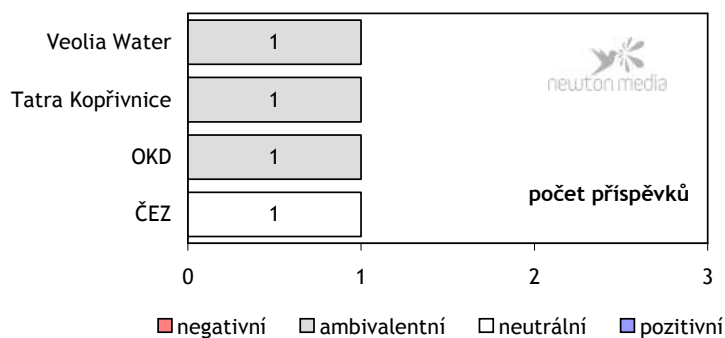
3.2.3. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politicích.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

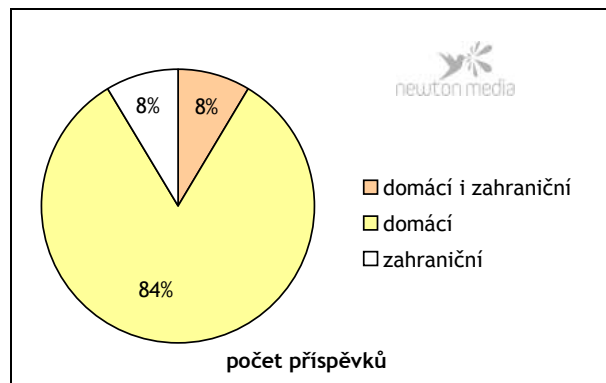
Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

- Neutrální příspěvek o firmě **ČEZ** se objevil v diskusním pořadu Máte slovo, kde písničkář Jiří Dědeček řekl: „(...) cena Národní knihovny, at' už se pohybuje ve třech nebo ve čtyřech, v osmi miliardách, je částí ročního výnosu ČEZu, že kdyby se to klidně dalo přesunout ty peníze a docela dobře by to fungovalo“ (ČT 1, 22:00 Máte slovo 3.4.2008). Všechny tři ambivalentně laděné reportáže, jejichž náměty se staly společnosti Veolia Water, Tatra Kopřivnice a OKD, byly uveřejněny v pořadu Reportéři ČT.
- Pro automobilku **Tatra Kopřivnice** vyzněla nejednoznačně reportáž týkající se prodeje nákladních vozů této značky české armádě. Ministerstvo obrany na tuto zakázku nevypsalo obchodní soutěž s tím, že se jedná o strategickou záležitost pro český průmysl. České televize se však podařilo získat tajnou smlouvu, která „slibuje miliony bývalému důstojníkovi, pokud bude zakázka přiklepnuta Tatře přímo bez obchodní soutěže“. Mluvčí Tatra Vladimír Bystrov v ČT prohlásil, že všechny smlouvy uzavírané kopřivnickou automobilkou jsou v souladu s českým právním řádem. Podle Bystrova využívá Tatra i služeb lobbistů, pokud „jde o lobbings legitimní, legálně provozovaný na základě etických předpisů“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 14.4.2008).
- V reportáži vázající se ke společnosti **Veolia Water** reagovali představitelé této firmy mimo jiné na obvinění, že v některých městech a obcích pro ně pracují volení zástupci. Reportáž se dále soustředila na dlouhodobé kontrakty o provozování vodohospodářských služeb, které Veolie uzavřela s některými městy. Tyto dlouhodobé smlouvy přitom brání těmto městům v získání evropských dotací na čističky odpadních vod. Ředitel Veolie Rostislav Čáp prohlásil, že při sjednávání kontraktů nemohla jeho společnost tušit, že dlouholeté smlouvy budou problémem při získávání evropských peněz. Redaktor Jiří F. Potužník k tomu poznamenal: „Opravdu to nikdo vědět nemohl? Nařízení, jak čerpat z fondů, Evropská rada vydala už v roce 1999. Přesto obce i Veolia uzavíraly nevyhovující smlouvy jako o život“ (28.4.2008).
- Ambivalentní příspěvek o **OKD** souvisel s přístupem společnosti k případu úmrtí horníka Jana Gerycha, jehož příbuzní se rozhodli danou firmu zažalovat a vymáhat odškodné. Mluvčí OKD Vladislav Sobol pro ČT prohlásil: „Tak, jak jsme se zachovali k matce, tak jsme neporušili ani žádnou etiku ani to, že by strádala v tu chvíli. Připouštíme to, že jsme se měli, myslím si, že to ještě můžeme napravit, více postarat o rodinu, se kterou žil, tedy o tu družku a jejího syna“ (28.4.2008).

3.3.2. Vliv redaktora

V dubnu 2008 nebyl zaznamenán vliv redaktora na celkové hodnotové zbarvení příspěvku vůči sledovaným společnostem.

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření dospěla ke stejným hodnotám jako v období od 1.1. do 29.2.2008. **Domácím** tématům náležel 84% podíl, čistě zahraničním příspěvkům 8% podíl. Zbytek pak tvořily příspěvky vztahující se současně k dění v ČR i ve světě. V porovnání s minulým měsícem se podíl domácích příspěvků zvýšil o necelých 20 procentních bodů (z 65 % na 84 %). Přispěl k tomu například i nově sledovaný pořad *Máte slovo*, jenž se ve všech čtyřech dubnových vydáních zaměřil na tuzemská témata. Naopak výrazný pokles zaznamenaly oproti březnu zahraniční příspěvky, jejichž podíl se snížil z 25 % na 8 %.

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize (viz kap. 5.)**.

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT a 168 hodin.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tematických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součásti Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politiků a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1
Otázky Václava Moravce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo
ČT 2
Události, komentáře